

दिनेश राउतले निर्देशन गर्ने फिल्म 'गाउँ नै रमाइलो'को लिट-लेसीमा अभिनेत्री मिरुना मजार अनुबन्धित भएकी छन् । फिल्मसँग बुद्धि तामाड पनि जोडिएका छन् । निर्देशक राउतले यी दुबै कलाकारसँग तिरित सहमति भएको जानकारी दिए । यो फिल्मलाई 'नांगो गाउँ' फेरड हिमाल कडरियाले बनाउँदैछन् । यसअदि यो फिल्ममा दयाहाड राई र आर्यन सिंहदेल अनुबन्धित मैसकेका छन् । फिल्ममा मिरुनाले यी दुईमध्ये अभिनेतामध्ये कोसँग अनस्त्रिन रोमान्स गर्नेहिन भन्नेबारे निर्माताले केही बताएका छैनन् ।

आजको विचार...

ਸਨ ੨੦੧੭ ਕੀ 'ਮਿਸ ਇਨਟਰਨੇਸ਼ਨਲ' ਨੀਤਿ ਸ਼ਾਹ ਪਨਿ ਯਤਿਬੇਲਾ ਫਿਲਮਗਾ ਮਹਿਸੂਸ ਬਨਾਉਣੇ ਪ੍ਰਯਾਸਮਾ ਛਿਨ । ਕਹੈਨ ਪ੍ਰਤਿ਷ਿਤ ਬਾਨਰਲੇ ਤਨਲਾਈ ਫਿਲਮ ਅਫਰ ਗਏਕਾ ਥਿਏ । ਤਖਸਬੇਲਾ ਤਨਲੇ ਫਿਲਮਗਾ ਕਾਮ ਗਰੰ ਇਛਾ ਨੈ ਦੇਰਗਾਇਨਨ । ਜਬ ਫਿਲਮ ਗਰੰ ਤਥਾਰ ਮਿਡਨ, ਤਕਦੇਖਿ ਤਨਕੋ ਡੇਡ੍ਯੂ ਨੈ ਅਲਪੁਤ ਪਰੇਕੋ ਛ । ਤਨਲੇ 'ਬਾਕ ਟ੍ਰੂ ਬਾਕ' ਫਿਲਮ ਸਰਮਹੌਤਾ ਗਹਿਰਹੋਕੇ ਭਏ ਪਨਿ ਅਮਿਨੇਤੀ ਬਨੇ ਸਪਨਾ ਪੂਰਾ ਹੁਨ ਸਕੇਕੋ ਛੈਨ । ਯਤਿਬੇਲਾ ਚਾਰਵਟਾ ਫਿਲਮ ਸਰਮਹੌਤਾ ਗਦਾ ਸਮੇਤ ਨੀਤਿਕੋ ਡੇਡ੍ਯੂ ਅਨਧੋਲਾਗਸ਼ਤ ਛ ।

□ વર્ષ ૨૬ □ અંક ૧૬૧ □ ૨૦૨૦ પુસ્તક ગતે સોમવાર

8 January 2024, Monday

□ पृष्ठ संख्या ४ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

इजराइली आक्रमणमा

हिंदू पत्रकारको सत्य

(सामाजिक समाजी)

गाजापट्टी पुस २२/ इजराइली
आक्रमणमा प्यालेस्टिनी क्षेत्रमा दुई
पत्रकार मारिएको गाजामा हमासद्वारा
सञ्चालित स्वास्थ्य मन्त्रालयले
आइतबार बताएको हो ।

एफपी समाचार समितिका
भिडियो स्ट्रन्जर मुस्तफा थुरिया र अल
जिरा टेलिभिजन नेटवर्कका पत्रकार
हम्जा वेल दहदौह कारमा यात्रा
गरिरहेको बेला मारिएको मन्त्रालय र
चिकित्सकहरूले बताएका छन् ।
हम्जाका बुबा वाएल अल-दहदौह
गाजापट्टीमा अल जिराका ब्युरो प्रमुख
हुन र हालैको एक आक्रमणमा उनी
पनि घाइते भएका छन् । युद्धको
सुरुआती साताहरूमा एउटा छुट्टै
झिराल्ली आक्रमणमा उनकी पत्ती र
दुई छोराल्लोरी मारिएपछि उनी घाइते

भएका थिए । थुरयाल सन् २०१९ देखि एफपीसँग काम गरेका थिए । न्युयोर्कस्थित कमिटी टु प्रोटेक्ट जनरलिस्ट्सका अनुसार अक्टोबर ७ मा इजराइल र हमासबीच युद्ध सुरु भएपछि डिसेम्बर ३१ सम्म कम्तीमा ७७ पत्रकार र मिडियाकर्मी मारिएका छन् । तीमध्ये ७० प्यालेस्टिनी, चार इजराइली र तीन लेबनानी रहेका छन् ।

महानीरीक्षक कुँवरले भने, 'आवास तथा भैतिक पूर्वाधारमा आत्मनिर्भर बनाई प्रहरी कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्नेदेखि वैज्ञानिक र प्राविधिक उपकरणहरूको प्राप्ति र प्रयोगद्वारा संगठनलाई संस्थागत रूपमा मजबुत र सक्षम बनाउन हामी सदैव कटिबद्ध र प्रयासरत छौं ।' आधुनिक भवनहरूसँगै प्रहरीको सेवाप्रतिको

पाल्पा प्रहरीको नवनिर्मित भवन उद्घाटन

संगठनलाई संस्थागत रूपमा सक्षम बनाउन सदैव कटिबद्ध छौँ : प्रहरी महानिरीक्षक

इमानदारिता, जिम्मेवारी बोध, प्रहरी आचरण र व्यवहारले प्रहरीप्रतिको जनविश्वास अभिवृद्धि गर्ने विश्वास उनले व्यक्त गरे । भवनहरू सबैको साभा सम्पत्ति रहेको उल्लेख गर्दै प्रहरी महानिरीक्षक कुँवरले नवनिर्मित भवनहरूप्रति अपनत्वको भाव राखेर उचित संरक्षण, संवर्द्धन गर्दै दीर्घकालसम्म जर्णोनाका लागि सहयोग गर्न सबैसँग आग्रह गरे । उनले सिमित स्रोत र साधनको प्रयोग गरी शान्ति सुरक्षा प्रवाह गर्दै आएको बताए । महानिरीक्षक कुँवरले शान्ति सुरक्षाको अभावमा देशको समृद्धि हुन नसक्ने धारणा व्यक्त गरे । उनले नागरिकमैत्री प्रहरी संगठन भएमातै जनविश्वास जित्न सकिने पनि उल्लेख गरे । 'नागरिकमैत्री प्रहरीका रूपमा पारदर्शी, जवाफेदी, सेवाग्राही र नागरिक स्वीकर्य मानव अधिकारको संरक्षण

र सम्मानको कसीमा प्रहरीका काम कारबाहीहरू उत्कृष्ट हुन्छन्' महानिरीक्षक कुँवरले भने, 'त्यसका लागि प्रहरी कर्मचारीको मनोबल बढाउन आवश्यक छ । प्रहरी कर्मचारीको उत्प्रेरणा तथा मनोबल अभिवृद्धिमार्फत प्रहरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता वृद्धि गर्दै आन्तरिक सुदृढीकरण र शुद्धीकरणको लक्ष्य हासिल गर्न हामी लागि परेका छौं ।' उनले जनअपेक्षा अनुसार शान्ति सुरक्षा प्रवाह गर्न जिल्लाको प्रहरी संगठनलाई निर्देशन समेत दिए । लुम्बिनी प्रदेश प्रहरी कार्यालय दाढका प्रमुख प्रहरी नाथब महानिरीक्षक उमेश राज जोशीले संगठनलाई सुधार्न, थप सुदृढ एवं बलियो बनाउन सबैको साथ सहयोग आवश्यक रहेको उल्लेख गरे । उनले शान्ति सुरक्षाको हिसावले पाल्या जिल्ला प्रदेशकै नमना जिल्ला रहेको समेत

बताए । कार्यक्रममा प्रमुख जिल्ला अधिकारी आनन्द काफ्ले, नेपाली कौप्रेस पाल्पाका कार्यवाहक सभापति झफेन्द्र गहिरे, रामपुर नगरपालिकाका नगर प्रमुख रमणबहादुर थापा लगायतले आ-आफ्नां धारणा राखेका थिए । महानिरीक्षक कुँवरले कार्यालय भवनसहित कार्यालय प्रमुख निवास, प्रहरी व्यारेक, भान्सा घर तथा नागरिक सहायता कक्ष भवनहरूको उद्घाटन गरेका थिए । साथै उनले उक्त नवनिर्मित भवनहरूको निरीक्षण समेत गरे । भवन निर्माण कार्यमा संलग्न निर्माण व्यवसायीहरूलाई कदरपत्र तथा भवन निर्माणमा योगदान पुऱ्याउने प्रहरी कर्मचारी र एसईझमा उत्कृष्ट अंक ल्याइ उर्तिर्ण हुने प्रहरीका सन्ततीहरूलाई पुरस्कार समेत प्रदान गरे । नेपाल सरकारको नियमित बजेटबाट दुई चरणमा ठेका आह्वान गरी ६ करोड

मा सकिएको हो । कार्यालय प्रमुख निवास भवनको भुई र पहिलो तलामा ५ वटा कोठा रहेका छन् । ३ तले व्यारेक भवनमा १२ वटा कोठा छन् । यसै गरी २ र आधा तले भान्सा घरमा ७ वटा कोठा छन् भने, शौचालय भवनमा १० वटा कोठा रहेका छन् । २ र आधा तले सिनियर प्रहरी अधिकृत निवास भवनमा १० वटा कोठा, महिला तथा पुरुषका लागि छुट्टुछुट्टु हिरासत कक्षमा ८ वटा कोठाहरु रहेका छन् । कार्यक्रममा प्रहरी नायब उपरीक्षक ई. रोसन सारुले भवन निर्माणसम्बन्धी प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेका थिए । जिल्ला प्रहरी कार्यालय प्रमुख प्रहरी उपरीक्षक हेरम्बर शर्माको स्वागत, डिएसपी सुगन्ध श्रेष्ठको सञ्चालनमा कार्यक्रम भएको थियो । कार्यक्रममा १० वटै स्थानीय तहका प्रमुख तथा उपप्रमुख, जिल्लास्थित सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू, जिल्लास्थित राजनैतिक दलका प्रमुख एवम् प्रतिनिधिहरू, विभिन्न संघ संस्थाका प्रमुख एवम् प्रतिनिधिहरू, स्थानीय समाजसेवी, भद्र भलादमी, पत्रकार एवम् स्थानीयवासीहरूको उपस्थिति रहेको थिए ।

पाल्पा जेसीजको अध्यक्षमा कार्की, ४३ औं पद हस्तान्तरण तथा पदस्थापना

पाल्पा, पुस २२/पाल्पा जे सीजमा सामाजिक व्यक्तित्व, युवा नेता जे सीजमा अर्जुन कार्कीको अध्यक्षतामा नयाँ समिति चयन भएको छ । वर्ष २०२४ का लागि कार्कीको अध्यक्षमा नयाँ समिति चयन भएको हो ।

वयन भूम्याहा ।
समिति चयनसँगै जेसीजको
४३ औं पद हस्तान्तरण गरिएको छ ।
वर्ष २०२३ का अध्यक्ष सुनिलकुमार
बस्यालले वर्ष २०२४ का अध्यक्ष
कार्किलाई पद हस्तान्तरण गरेका हुन् ।
अध्यक्ष कार्की सहित जेसीजका १६ जना
पदाधिकारीहरूले पनि पदभार ग्रहण
गरेका छन् । तानसेनमा एक
औपचारिक कार्यक्रमकाबिच २०२३ को
समितिले २०२४ का नयाँ समितिलाई
पद हस्तान्तरण गरेका हुन् । २०२४
का लागि निवर्तमान अध्यक्षमा सुनिल
कुमार बस्याल, कानुनी सल्लाहाकार

विवेकाकांजी शाक्य, का.का उपाध्यक्ष गणेश पन्थी, का.का उपाध्यक्ष महेश खनाल, महासचिवमा विजय कार्की, कोषाध्यक्ष करन चित्रकार, उपाध्यक्षहरु सतिशराज शाक्य, विक्रम सिंह, कला दाहाल, मुकेश जिरी, सह-सचिवमा सुमन बस्याल, शाखा सम्पादक प्रकाश कार्की, प्रकरण निर्देशक प्रियंकर मुनी शाक्य, जनसम्पर्क अधिकारीमा निजाम दिन मिया, तालिम संयोजकमा बालकृष्ण बस्याल चयन भएको निर्वाचन मण्डलका संयोजक घिरज बज्जाचार्यले जानकारी

उचाइलाई थप सशक्त पांदै इँटा थप्ने
बताए । कार्यक्रममा जेसीजले तयको
प्रकरणलाई प्रमुख अतिथि लुम्बिनी
प्रदेशका सांसद तथा पूर्व मन्त्री
वीरबहादुर रानाले अनावरण गरेका
हुन् । थिम अनावरण गाई सांसद रानाले
कार्की नेतृत्वको नयाँ समितिलाई बधाई
तथा वर्ष २०२३ का अध्यक्ष बस्याल
नेतृत्वको समितिलाई हार्दिक आभार व्यक्त
गरे । उनले समाज र मुलुकमा देखिएका
विकृति, विसंगतीका विरुद्ध सशक्त ढंगले
लाग्न समेत नयाँ नेतृत्वलाई आग्रह
गरे । सांसद रानाले अहिले को
व्यवस्थामाथि प्रहार भइरहेकाले युवाहरुको
बलिदानीबाट ल्याइएको लोकतान्त्रिक
गणतन्त्रात्मक व्यवस्थालाई बचाई राख्न
समेत जेसीजमा आवद्ध युवाहरु लाग्ने
बेला आएको धारणा व्यक्त गरे ।
(...बाँकी अन्तिम पेजमा)

अरनिको स्मृति दिवसको सन्दर्भ

अरनि राष्ट्रिय विभूति कलाकार हुन् । उनको १३०६ मा मृत्यु भएको थियो । नेपाली ललितकला क्षेत्रमा अरनिको योगदान महत्वपूर्ण रहेको मानिन्छ । उनको योगदानको सम्मना गर्दै हरेक वर्ष पुस २३ गते अरनिको स्मृति दिवस मनाउने गरिन्छ । महान् कलाकार अरनिको स्मृति दिवस नेपाल र चीन दुवै देशमा विशेष महत्वका साथ मनाउने गरिन्छ । आज पनि उनको सम्मना गरिदै छ । विसं २०५८ सालदेखि उनको स्मृति दिवस मनाउन थालिएको हो । यसले सरकारी मान्यता समेत पाएको छ । अरनिको योगदानको जति चर्चा हुन्छ, उति नै उनको जीवनकालको । राजा अनन्त मल्लकै पालामा १३ औं शताब्दीमा चीन पुगेका उनले नेपाली शैलीको कलाशिल्पी फैलाएको मानिएपनि उनीबारे धेरै सन्दर्भ अपुरा छन् । चीनको बेङ्जिङ पुगेर बहुविवाहसमेत गरेका उनका सन्तान अहिले कहाँ छन् ? केही अत्तोपत्तो छैन । तैपनि विभिन्न कलाकृति र चिनियाँ दस्तावेजमा वर्णन गरिएको आधारमा नेपालमा अरनिको सम्बन्धी धारणा बन्दै आएको छ । यद्यपी उनका बारेमा अभै पनि खोज तथा अनुसन्धान हुन सकेको छैन । यो अत्यन्त दुखको कुरा हो । कलिलै उमेरमा तिब्बत र त्यसपछि चीन गएर बौद्ध वास्तुकलामा उनले ख्यातिप्राप्त गरेका थिए । उनको कलाको अहिले सम्मान हन सकिरहेको छैन ।

नेपाली वास्तुकला र नेपाली कलाकारको नेतृत्व गर्दै धातुकलालाई चीन र तिब्बतमा प्रसार गर्ने काम अरनिकोले गरेका थिए । तर अहिले भने उनको अनुसरण कहि कतैबाट हुन सकिरहेको छैन । यसले उनको योगदानको अपमान समेत हुने गरेको छ । स्मृति दिवस मनाउनु राम्रो हो तर दिवस मनाइँदै गर्दा उनको योगदानको पनि कदर हुन आवश्यक छ । अहिलेको अवस्थामा नेपाली वास्तुकलामा अरनिले पुन्याएको गोगदानको अरुले पनि सिको गर्न जरुरी छ । यो भयो भने मात्र उनको स्मृति दिवस मनाउनुले सार्थकता प्राप्त गर्दछ । अन्यथा दिवस औपचारिकतामै सिमित बन्न पुग्दछ ।

f Opinion @ Social Network **f**

एकदिन अनुहार चाउरने छ । शरीर गल्ने छ र बिस्तारै बिस्तारै चितामा जलेर जानेछ । तैपनि मानिस बाचुन्जेल यो धीर्तीमा तछाडमछाड गरिरहने छ ।
(क्रम न्यौपूर्वको फेसबुकबाट <https://www.facebook.com/rumy2>)

यो स्तम्भमा सामाजिक संजालमा पोष्ट गरिएका धारणाहरू राखेछौं । यसका लागि

हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shittalpati मा लगअन गर्न सक्नुहुन्छ ।
नवजनघेतना दैनिकको रूपमा तपाईंसामु आईरहेको छ । यो पत्रिका अर्थ स्तरीय अनि पठनीय बनाउनको लाभि तपाईंहरुको अमुल्य सुझावहरुको हामीलाई अत्यन्ते जरुरी छ । पाठकवन्द तपाईंका सुझावहरु दिई हामीलाई सहजेपा गर्नहुन हाती अभियोग गर्नेले ।

नवजनयेतना दैनिक
आनन्दीमेन्ट चार्टर्स आगम

वित्तीय अधिकार प्रयोगमा सधैंको अन्योल

डा. हेमराज लामिछाने

हो भने स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा सोअनुरूप संशोधन गर्न आवश्यक छ । प्रदेश र स्थानीय सरकारका बीचमा साफा अधिकारको प्रयोग गर्ने विषयमा समेत केही अन्योलता रहेको देखिन्छ । जसमध्ये प्रदेश र स्थानीय तहको साफा अधिकारका रूपमा रहेको सबैभन्दा महत्वपूर्ण कर भनेको सवारी साधन कर हो । यस सम्बन्धमा अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ अनुसार सवारी साधन करको दर निर्धारण र संकलन प्रदेश सरकारले गर्ने र सोबापत असुली भएको राजस्वमध्ये ६० प्रतिशत प्रदेश र ४० प्रतिशत स्थानीय तहका बीचमा बाँडफाँट गर्ने व्यवस्था रहेको छ । तर, यस सम्बन्धमा प्रदेश सरकारहरूले सवारी साधन अनुमतिपत्र तथा आवेदन दस्तुर, सवारी साधन दर्ता र सख्त दस्तुर, सवारी साधन सख्त सहमति दस्तुर, सवारी साधन नामसारी गर्दा गरिने सनाखत दस्तुर, सवारी साधनको अस्थायी दर्ता दस्तुर, विदेशमा दर्ता भएका सवारी साधन चलाउने अनुमतिपत्र दस्तुर, सवारी साधनको दर्ता प्रमाणपत्र नवीकरण दस्तुर आदिबाट प्राप्त राजस्व विभाज्य कोषमा नराखी प्रदेश आर्थिक सञ्चित कोषमा राख्ने गरी प्रदेश आर्थिक ऐन तर्जुमा गरी सोही अनुसार कार्यान्वयन गर्दै आएका छन् ।

यसरी सवारी साधन कर शीर्षकलाई कर र गैर-करका रूपमा विभाजन गरी गैरकर (सवारी साधनसँग सम्बन्धित सेवा शुल्क दस्तुर) बाट प्राप्त राजस्व स्थानीय तहलाई बाँडफाँट गर्ने गरेको पाइदैन। यसबाट स्थानीय तहहरू अन्यायमा परेका छन्। यस विषयलाई पनि तीनै तहको सरकारको कार्यविस्तृतीकरण प्रतिवेदनमा स्पष्टसँग परिभाषित गर्न आवश्यक देखिन्छ। अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ ले टाँगा, रिक्सा, अटोरिक्सा र विद्युतीय रिक्सामा सवारी साधन करको दर गाउँपालिका वा नगरपालिकाले लगाउने र उठाउने व्यवस्था गरेको छ। साथै, सो बापत उठेको राजस्व स्थानीय सञ्चित कोषमा राख्ने व्यवस्था छ। तर, कोशी प्रदेश, मध्येश र लुम्बिनी प्रदेशको आर्थिक ऐन, २०८० ले त्यस्ता सवारी साधनहरूको समेत दर्ता नवीकरण गर्ने र संकलित राजस्व विभाज्य कोषमा राख्ने कानूनी व्यवस्था गरेको छ। बाँकी प्रदेशहरूले त्यस्ता साना सवारी साधन करको दर निर्धारण र संकलन गर्ने काम सम्बन्धित स्थानीय तहले गर्ने गरी ऐन तर्जुमा गरेका छन्। तथापि, त्यस्ता साना सवारी साधनहरूको दर्ता तथा नवीकरण अझैसम्म स्थानीय तहमा हुनसकेको अवस्था छैन। यसरी टाँगा, रिक्सा, अटोरिक्सा र विद्युतीय रिक्साको दर्ता तथा नवीकरण शुल्क समेत स्थानीय सरकारहरूले आफै प्रशासन गरेर स्थानीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्न नसकेको विषयलाई पनि कार्यविस्तृतीकरण प्रतिवेदनमा स्पष्ट पार्न जस्ती देखिन्छ। प्रदेश र स्थानीय तहबीचको अर्को महत्वपूर्ण साफा अधिकारका रूपमा रहेको घरजग्गा रजिस्ट्रेशन शुल्क हो। यस सम्बन्धमा

अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को एकल कर प्रशासन सम्बन्धी प्रावधान अनुसार दर निर्धारण प्रदेश सरकारले गर्ने र राजस्व संकलन तथा सरकारको गर्ने व्यवस्था आपनो खुट्टै प्रशासन नभएकोले हाललाई संघीय सरकारको अन्तर्गत रहेको नापी तथा मालपोत कार्यालयबाट राजस्व संकलन हुई आएको छ । तर, यस शीर्षक अन्तर्गत संकलन भएको सबै राजस्व विभाज्य कोषमा दखिला गरी प्रदेश र स्थानीय सरकारका बीचमा बाँडफाँट भएको देखिदैन । यसका सम्बन्धमा बागमती प्रदेशको आर्थिक ऐन, २०७० बमेजिम बेजिल्ला र बेइलाका लिलेखत पारित बापतको रकम पूरै प्रदेश सञ्चित कोषमा राख्ने व्यवस्था गरेको छ । मध्येश प्रदेशले सेवा शुल्क तथा रोकका दस्तुर प्रदेश सञ्चित कोषमा राख्ने गरी कानुन व्यवस्था गरेको देखिन्छ तर अन्य प्रदेशमा यस किसिमको व्यवस्था देखिदैन ।

यसर्थ, घरजगगा रजिस्ट्रेशन शुल्क शीर्षकमा संकलन भएको सबै राजस्व वेबाज्य कोषमा राखी प्रदेश र स्थानीय सरकारका बीचमा ऐनको प्रावधान अनुसार कमशः ४० र ६० प्रतिशतका दरले बाँडफाँट गर्ने विषय सुनिश्चित हुन आवश्यक छ । अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐनको प्रावधान बमोजिम मनोरञ्जन करको दर प्रदेशले तोक्ने र स्थानीय तहले राजस्व संकलन गरी विभाज्य कोषमा राख्ने प्रावधान छ । तर स्थानीय तहको क्षमता विकासमा प्रदेश सरकारले सहयोग गरी कर संकलन कार्यमा सहजीकरण गर्नुको सट्टा मध्येश प्रदेशको अर्थिक ऐन, २०८० ले स्थानीय तहको तथा उद्यम विकास कार्यमा खर्च गर्नुपर्ने र त्यसपछि बाँकी रहेको रकम उपभोक्ताको हितमा प्रयोग गर्ने व्यवस्था गरेको छ । बागमती प्रदेशको प्रदेश वन ऐन, २०७६ को दफा ३८ (३) अनुसार समूहभन्दा बाहिर बिक्री वितरण गरिएको वनपैदावार (काठ र दाउरा) बिक्रीबाट प्राप्त रकमको १० प्रतिशत रकम सेवा शुल्क वापत प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नुपर्ने र उपदफा (४) अनुसार समूह भित्र खपत भएको वनपैदावार (काठ दाउरा) बिक्रीबाट प्राप्त रकमको ०.५ प्रतिशत रकम सेवा शुल्क वापत प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

व्यवस्थापन गर्ने क्षमता नभएसम्मका लागि मनोरञ्जन कर प्रदेश सरकारले लगाउने र उठाउने व्यवस्था गरेको छ । यस केसिमको प्रावधानले स्थानीय सरकारको अधिकारमाथि प्रदेशको अतिक्रमण भएको देखिएन्छ । पर्यटन शुल्कलाई सविधानमा लिईनै तहको साफा अधिकार सूचीमा राखिएको छ । बागमती प्रदेशको पर्यटन इन, २०७८ को दफा ३ (१) कस्लै होटल, तारे (स्टार) होटल, पर्यटक स्तरको होटल, लज, रेस्तराँ तथा रिजर्ट, पव, लाउञ्ज, होमस्टे तथा वार सञ्चालन गर्न चाहेमा मन्त्रालय वा कार्यालय समक्ष तोकिएको वर्गीकरणमा दर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ भने सोही ऐनको दफा १० (१) कुनै अतिक्रमालय वा समुदायले घरवास (होमस्टे) सञ्चालन गर्न चाहेमा सम्बन्धित स्थानीय तहमा दर्ता गराएर मात्र सञ्चालन गर्न सक्ने प्रावधान गरेको छ । तर, काठमाडौं महानगरपालिकाको आर्थिक इन, २०८० को दफा ५ (व्यवसाय कर) सँग सम्बन्धित अनुसूची ७ को (ड) मा होटल, पर्यटन तथा मनोरञ्जन व्यवसाय अन्तर्गत प्रावधान गरेको छ । यसको राजस्व बाँडफाँटको सम्बन्धमा संघीय तथा प्रदेश वन ऐन र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन व्यवसाय कर पूँजीगत लगानी, आर्थिक

प्रहरी कार्यालय	५४०२९
बुटवल ०७१-५४०२२२	भिसमअस्पताल भैरहवा ०७१-५२०१३३
स.प्र.क्षायम्प बुटवल १७४७०४३४६९	मिसनअस्पताल पाला ०७५-५२०१११, ५२०८८९
बुटवल रामनगर ०७१-५४१२३३	परिवार नियोजन संघ पाला ०७५-५२०७२३
भैरहवा ०७१-५२०१९९	पाला जिला अस्पताल ०७५-५२०७५४
अधिकारी ०७१-५२११९९	लुम्बिनी मेडिकल क्लेन्ज प्रभास ०७५-४११२०१
गुर्मी ०७१-५२०१९९	पिच्छद परासी ०८८-५२०१८८
परासी ०७१-५२०१९९	भैरहवा आँखा अस्पताल ०७१-५२०२६८
तौलिहवा ०७१-५२०१९९	अधिकारी जिला अस्पताल ०७१-५२०४७
पाला ०७५-५२०२५३६, ५२०१९९	तस्मास जिला अस्पताल ०७१-५२०१८८
इक्का रामपुर ०७५-६१११७५	तौलिहवा जिला अस्पताल ०७६-५६०२००
अस्पताल कार्यालय	सिद्धार्थगाल महिला अस्पताल ०७१-५४४४५०
लुम्बिनी अस्पताल ०७१-५४५५७, ५४५५८	बुटवल हासिलाल ०७१-५४६४३२
लुम्बिनी अञ्चल अस्पताल ०७१-५२०२००	लुम्बिनी नर्सिंड होम ०७१-५४२६४९, ५४४६४९

रेडक्रस बुटवल ५४९००४	रेडक्रस अर्धांचीवी ०७३-८२०२८५, ८२०९१७
लायन्स ऑडिया उ. केंद्र बुटवल ५४५८४५	रेडक्रस गूमी ०९२-५२०९६३
मेडिटेक अस्पताल ५४९०७२	नेमाल पारिवार नियोजन संघ ०७३-५४००८१
कान्तिपूर डेण्टल हस्पिटल ०७३-५४७८४०	लुमिक्सी नरसिंह होम प्रा.लि. ०७३-५४९६४१
ऑडिया अस्पताल पाल्या: ०७३-५२०३२३, ८२११७९	नेमाल भारतीयी समाज मो. १८४७०२५०९९
रामपुर अस्पताल: ०७३-४००९४४	जनसेवा कलब नर्यापिल १९५०७२१४६
एन्डोस्कोप्स न.	लुमिक्सी नि.वा.संघ भैरवहा. ६२०५५८
रेटरी क्लब बुटवल ०७३-५४८६००	बनगार्ह क्लब बनगार्ह ०७३-६२०१०२
लिपो क्लब अफ बुटवल ०७३-५४८६००	रेडक्रस बैंकहाल ०७३-५२०३०९२
रेडक्रस भैरवहा. ०७३-५२०२८६३	लुमिक्सी मेडिकल कलेज ०७३-५२०८४०
रेयकाई भैरवहा. ०७३-५२०८६३, १८४७०२२४६४	बुटवल जैसिस १८४७११६४
परासी ०७३-४०२१५९	न्यू एक्टा क्लब तात्सेवे: ०७३-५२२२००
रेडक्रस पाल्या ०७३-५२०६००	परिवार नियोजन संघ पाल्या: १८४७०२७६५
रेडक्रस टॉलिक्वा ०७३-५००५५४	रामपुर दृस्ती-१८४७०२२१४९ १८४७०५००५०५

ମୈଷ : ସଜିଲେ ଅରୁକୋ ମନ ଜିତନ ସକିନେ ଛ । ପ୍ରଗତିମା ମନ ରମାଉନେଛ ।	ତୁଳା : ଗରେକା କାମବାଟ ରାତ୍ରୀ ଲାଭ ହୁନେଛ । ପଢାଇମା ପ୍ରଗତି ହୁନେଛ ।
ଵୃଷ : ଆଦଶ ବ୍ୟକ୍ତିକେ ସହକାଯିଲେ ନୟାଁ ଅନୁଭବ ମିଳନେଛ । କାର୍ଯ୍ୟ ପୁରା ହୋଲା ।	ତୃଶିକ : ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟତାମା ଧନ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁନେଛ । ସରକାରୀ ନିକାଏକୋ ଭୟ ରହିଲା ।
ମିଥୁନ : କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧିକେ ଯୋଗଛ । ବିପରିତ ଵର୍ଗବାଟ ବିଶେଷ ସହ୍ୟୋଗ ମିଳନେଛ ।	ଧନୁ : କାମମା ହାତ ହାଲେ ସମୟ ଛ । ଆଭିପ୍ରେରିତାଲାଇ ବିସ୍ତାରେ ଲାଭ ମିଳେଛ ।
କର୍କଟ : ନିର୍ଣ୍ଣୟ କାର୍ଯ୍ୟନ୍ଵୟନ ହୁଦୈନ । ଆସବଲମ୍ବା କର୍ମୀ ଆନେଛ ।	ମକର : ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧୁବବାଟ ସହ୍ୟୋଗ ମିଳନେଛ । ଜୋଶ, ହିମ୍ମତ ବହୁନେଛ ।
ଶିଂହ : ସାହିତ୍ୟକ କ୍ଷେତ୍ରମା ରୁଚି ବଦନେଛ । ଜୋଶ, ଜାଁଗର ର ଉତ୍ତମ ବଦନେଛ ।	କୁଞ୍ଜ : ଯାତ୍ରା ଗରେ ଅବସର ଜୁଦନ ସକଳ ବାଣୀମା କ୍ଷଳତା ଆଉନେ ଯୋଗ ଛ ।
କନ୍ୟା : ଧରିମିକ କର୍ମମା ସଚି ବଦନେଛ । ନୟାଁ ଜାନ ସିଙ୍କେ ମୌକା ମିଳେଛ ।	ମୀଳ : ମିତ୍ରବାଟ ସହ୍ୟୋଗ ମିଳନେଛ । ରମାଇଲୋ ଯାତ୍ରାକୋ ଯୋଗ ରହେକୋ ଛ ।

विद्यार्थीले उत्पादन गरेको तरकारी दिवा खाजामा प्रयोग

म्यारादीको बे नी
नगरपालिका-४ डाँडाखेतमा रहेको
बालमन्दिर आधारभूत विद्यालयले आफै
तरकारी उत्पादन गरेर दिवा खाजाका
लागि प्रयोग गरेको छ । विद्यालय
परिसरमा करेसाबारी बनाएर दिवा
खाजाका लागि आवश्यक पर्ने तरकारी
आपूर्ति गरेको हो । विद्यालयका
प्रधानाध्यापक रामप्रसाद शम्लिए
'जंगफुड' निषेध र बालबालिकालाई
सीपमूलक शिक्षा पुदान गर्न
करेसाबारीमा तरकारी उत्पादन गरेर
खाजामा प्रयोग गरेको जानकारी दिए ।
'स्थानीयस्तरमा पर्याप्त मात्रामा तरकारी
नपाइने हुँदा विद्यालयमै उत्पादन गरेर
दिवा खाजामा प्रयोग गरेको छौं', उनले
भने, 'विद्यालय परिसरको खाली
जग्गामा तीन ठाउँमा मौसमी, बेमौसमी
तरकारी लगाएका छौं । दिवा
खाजाका लागि ताजा तरकारी
किन्नुपरेको छैन ।'

बिदा र छुट्टीको समयमा
शिक्षकले तरकारी लगाउने, गोडमेल
र पानी लगाउने काम गर्धन् । कक्षा
६, ७ र ८ का विद्यार्थीलाई प्रयोगात्मक
कक्षाका लागि करेसाबारीको प्रयोग
गरिएको छ । बन्दा, काउली, केराउ,
मुला, साग, गाँजर, मटरकोसा, सिमी,
केराउ प्रजातिका तरकारी लगाएका
छन् । करेसाबारी निर्माण र
व्यवस्थापन गर्न विद्यालयले शिक्षक
अर्जुन खत्री, सुनिता गौतम र लक्ष्मी
शर्मालाई जिम्मेवारी तोकेको छ ।
शिक्षक खत्रीले विद्यालयमै उत्पादन
भएको तरकारी प्रयोग गर्दा विद्यार्थीले
कम खर्चमा पर्याप्त र स्वस्थकर खाजा
खान पाउनुका साथै तरकारी खेतीका
बारेमा ज्ञान हासिल गरेका बताए ।

शिक्षक गौतमले तरकारीमा प्रयोग नहुने बन्दा, मुला र काउलीको पातलाई प्रशोधन गरेर विद्यार्थीले गुन्द्रक बनाएका बताए । उनका अनुसार विद्यार्थीलाई दुना टपरी बनाउने सीप पनि सिकाइएको छ । स्थानीय पाठ्यक्रमको पठनपाठन गराउने क्रममा विद्यार्थीलाई स्थलगतरूपमा खेतबारी, गोठ र फार्ममा लैजाने गरिएको छ ।

कक्षा ८ सम्म पठनपाठन हुने विद्यालयमा हाल ९२ विद्यार्थी छन् । कक्षा ५ सम्मका विद्यार्थीलाई दिवा खाजाका लागि सरकारले प्रतिविद्यार्थी रु १५ अनुदान दिने गरेको छ । विद्यालयका सहयोगीले नै दिवा खाजाका परिकार तयार पार्ने गर्दछन् । अर्का शिक्षक तीर्थबाहादर बानियाँले विद्यालय परिसरको खाली जग्गामा तरकारी खेती विस्तार गर्न लागिएको बताए । खालीको र बाँझो जग्गाको सदृपयोग भएको छ । विद्यालय परिसरमा सौन्दर्यकरण गर्ने उद्देश्यले फूलको बगैँचा पनि स्थापना भएको छ । विद्यालय हराभरा बनेको छ । रमणीय वातावरणमा व्यावहारिक, जीवनो पयोगी र व्यावसायिक शिक्षा हासिल गर्न पाउँदा विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्ध पनि बढ्न थालेको छ । फुर्सदको समयमा कमजोर सिकाइ उपलब्ध भएका विद्यार्थीका लागि उपचारत्मक कक्षा सञ्चालन गरेको छ । आठजना दरबन्दी, एकजना निजी स्रोतका शिक्षक, एकजना बालविकास र एकजना कर्मचारी छन् । -रासस

राहत शिक्षकहरुले भने- हामीलाई स्थायी गरिदिनुहोस्, पेत्सन दिनुहोस्

राहत अनुदान कोटामा कार्यरत शिक्षकहरूले आफूहरूको स्थायी व्यवस्थापन गर्न माग गरेका छन् । शुक्रबार प्रतिनिधि सभा अन्तर्गतको शिक्षा, स्वास्थ्य तथा सूचना प्रविधि समितिको बैठकमा बोल्दै राहत शिक्षकहरूले आफूहरूलाई स्थायी रूपमा व्यवस्थापन गर्न माग गरेका हुन् । बैठकमा बोल्दै नेपाल राहत शिक्षक केन्द्रीय समितिका अध्यक्ष खेमराज अधिकारीले अनुदान कोटामा कार्यरत

राहत शिक्षकहरूलाई शिक्षक सेवा आयोगको आन्तरिक प्रतिष्पर्धाबाट पदपूर्ति गर्नुपर्ने बताए ।

उनले राहत शिक्षकहरूले शिक्षणमा दुई दशक अविच्छिन्न सेवा गरेको तर यस अवधिको १८ वर्ष शिक्षक सेवा आयोग नखुलेकाले कारण आफूहरू स्थायी हुन नसकेको भन्दै राहत कोटामा कार्यरत शिक्षकहरूको स्थायी व्यवस्थापन गर्नुपर्ने बताए । उनले राहत अनुदान कोटामा अविच्छिन्न सेवा गरेको अवधिको शतप्रतिशत सेवा

आन्तरिक परीक्षा दिने व्यवस्था मिलाउन
माग गरे । उनले आन्तरिक परीक्षामा
पनि उमेर हद हटाउन माग गरे ।
नेपाल बालविकास शिक्षक केन्द्रीय संघर्ष
समितिकी अध्यक्ष कृष्णकुमारी थापा
मगरले प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्र
सम्बन्धी व्यवस्था आधारभूत तह तृतीय
श्रेणी शिक्षक सरहको राष्ट्रिय मापदण्ड
बमोजिम हुनुपर्ने बताइन् । उनले
प्रारम्भिक बाल विकासमा कार्यरत
शिक्षकलाई स्वतः दरबन्दीमा रुपान्तरण
गर्नुपर्ने बताइन् ।

त्यस्तगरा बठकमा बाल्द
बालविकास शिक्षक जयन्ती बस्नेतले
आफूहरूको दुःखको मूल्यांकन विचालय
र सरकारी निकायले नगरेको दुखेसो
गरिन् । उनले आफूहरूलाई विचालय
र सरकारी निकायमा हेपिने गरेको
बताइन् । आफूहरूले बालबालिका
पढाउनका लागि निकै दुःख गर्नुपरेको
भन्दै त्यसको उचित मुल्यांकन हुनुपर्ने
बताइन् ।

-रातोपाटी डटकम

शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्रको बेहाल

डा. शान्तिकृष्ण अधिकारी
नेपालको संविधान, २०७२ ले शिक्षा
र स्वास्थ्यलाई नागरिकको मौलिक
हकका रूपमा परिभ्राषित गरेको छ ।
संविधानको भाग ३ मौलिक हक र
कर्तव्य अन्तर्गतको धारा ३१ मा
शिक्षासम्बन्धी हक र धारा ३५ मा
स्वास्थ्यसम्बन्धी हकका बारेमा उल्लेख
गरिएको छ । मौलिक हक भनेको
त्यस्तो हक हो जुन नागरिकका रूपमा
जन्मने बित्तिकै प्राप्त हुने हक हो ।
जनताको मौलिक हक पूरा गर्ने या
उपलब्ध गराउने दायित्व राज्यको हुन्दै
र यदि त्यस्तो हक प्रदान गर्न नसकेमा
राज्य सञ्चालकहरू दोषी या कमजोर
ठहरिन्छन् । नागरिकको मौलिक
हकको संरक्षण गर्न नसकेमा सरकारमा
बसेकाहरू पूर्ण जिम्मेवार भएर त्यसको
उत्तरदायित्व बहन गर्नुपर्दछ ।
शिक्षासम्बन्धी हकलाई पाँचवटा
उपधाराहरूमा व्याख्या गरिएको छ ।
उपधारा १ मा प्रत्येक नागरिकलाई
आधारभूत शिक्षामा पहुँचको हक हुनेछ
भनिएको छ भने उपधारा २ ले

आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य
र नि:शुल्क तथा माध्यमिक तहसम्मको
शिक्षा नि:शुल्क पाउने हकको सुरक्षा
गरेको छ । उपचारा ३ र ४ ले
अपांगता भएका व्यक्तिहरूको शिक्षामा
लाग्ने हकका बारेमा बोलेका छन् भने
उपचारा ५ मा मातृभाषामा शिक्षा
पाउने, त्यसका लागि विद्यालय र
शैक्षिक संस्था खोल्न पाउने सम्बन्धमा
व्यवस्था गरेको छ ।

त्यस्तै स्वास्थ्य सम्बन्धी
हकलाई चारवटा उपधाराहरूमा व्याख्या
गरिएको छ । उपधारा १ मा भनिएको
छ- प्रत्येक नागरिकलाई राज्यबाट
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा नि:शुल्क प्राप्त
गर्ने हक हुनेछ र कसैलाई पनि
आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाबाट बच्चित

गरिने छैन । उपधारा २ मा
नागरिकको उपचारको सम्बन्धमा
जानकारीको हक हुनेछ भनिएको छ,
भने उपधारा ३ ले स्वास्थ्यसेवामा प्रत्येक
नागरिकको समान पहुँचको व्यवस्था
गरेको छ । उपधारा ४ मा भने प्रत्येक
नागरिकको स्वच्छ खानेपानी तथा

सरसफाइका हक उल्लेख नारएका
छ । विसं २०७२ पछि ठूला भनिएका
नेपाली कांग्रेस, नेकपा एमाले र
माओवादी केन्द्र तीनवटै राजनीतिक
दलहरू सरकारमा पुगे । यी तीनवटै
दलका सभापतिहरू शेरबहादुर देउवा,
पुष्टकमल दाहाल र केपी ओलीले
सरकार चलाइसकेका छन् । अर्थात्
प्रधानमन्त्री बनिसकेका छन् । जनताले
पत्याएका भनिएका यी दलहरूसँग
साँठगाठ गरेर या सम्बन्ध जोरेर नयाँ
भनिएको राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी,

राजावादी नेताहरूको भनिएको राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी र मधेसवादी दलहरू सबैखाले सत्तामा पुगिसकेका छन् । देश बनाउँदै भन्ने कुनै पनि दल सत्तामा पुग्न बाँकी भएजस्तो लाग्दैन तर मौलिक हक भनिएका शिक्षा र स्वास्थ्यका कुराहरूमा भन्ने अपेक्षा बमोजिम सुधार हुन सकेको पाइँदैन । प्रत्येक पटक गठन भएका सरकारहरूले सय दिन पूरा गर्दैगर्दा आफ्ना उपलब्धि जनता सामु पस्कने गरेका छन् । त्यसपछि एकवर्ष पूरा गर्न समर्थ भएका प्रधानमन्त्रीहरूले बीस वर्ष लगाएर पूरा भएका योजनाहरू पनि आफैनै पालामाआ आरम्भ तथा सम्पन्न गरे भैं गरीघमण्डका साथ बताउने गर्दछन् । केपी ओलीले त रंगीचंगी पुस्तिका नै छापेर भए नभएका उपलब्धि समेटी वितरण गरेका थिए भने वर्तमान प्रधानमन्त्री प्रचण्डले समेत जनताका नाममा लामै सम्बोधन गरेर आत्मरति लिने बाटो समाए तर आमनागरिक सन्तुष्ट हुन सकेको पाइँदैन । केही पनि काम हुँदै

शिक्षा सम्बन्धी हकलाई पाँचवटा उपधाराहरूमा व्याख्या
गरिएको छ । उपधारा १ मा प्रत्येक नागरिकलाई
आधारभूत शिक्षामा पहुँचको हक हुनेछ भनिएको छ भने
उपधारा २ ले आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य र
निःशुल्क तथा माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा निःशुल्क
पाउने हकको सुरक्षा गरेको छ । उपधारा ३ र ४ ले
अपांगता भएका व्यक्तिहरूको शिक्षामा लाग्ने हकका
बारेमा बोलेका छन् भने उपधारा ५ मा मातृभाषामा शिक्षा
पाउने, त्यसका लागि विद्यालय र शैक्षिक संस्था खोल
पाउने सम्बन्धमा व्यवस्था गरेको छ ।

नभएको होइन तर जनअपेक्षालाई सरकारको गतिले समात्न नसकेको हो भने कुरालाई सरकारमा रहेहोरहले बुइन सक्नु पर्दछ । यस्ता कुरा गर्नेहरहलाई निराशावादी कुरा गरेर गणतन्त्रका विपक्षमा जनमानस ओराल्ने प्रयत्न गरिएको भनेर सरकारले दोष लगाउने होइन कि सरकारलाई सही मार्ग देखाउन नागरिकका तर्फबाट प्रयत्न गरिएको भनेर सरकारले लिनुपर्दछ । जनताको स्वतन्त्रताका लागि लडेका दिन्छ । त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा भने उपकुलपति खाली भएको दुई महिना नाधिसकेको छ तर आग्रह पूर्वाग्रहबाट मुक्त व्यक्तिलाई नियुक्ति दिइन्छ भन्दै टारिरहेको छ । अन्य विश्वविद्यालयहरूमा समेत एक वर्षभन्दा पनि बढी समय पदाधिकारीहरूको नियुक्ति नभएको इतिहास साक्षी छ । अनि सरकार शिक्षाक्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखेर अगाडि बढिरहेको छ भन्दा जनताले कसरी पत्त्याउन् ? त्यसैगरी

दलहरूका विपक्षमा जनमत सिर्जना गर्न गरिएको प्रयास भनेर पुराना दलहरूले लिनुको सट्टा देश र जनताका काममा आफूलाई समर्पित गर्ने काममा क्रियाशील हुन् नै उत्तम हुन्छ । आधारभूत तह अनिवार्य र निःशुल्क भनिएको छ तर नेपालका लाखौं बालबालिका महँगा विद्यालयहरूमा पढन अझै बाध्य छन् । यसमा भएको प्रगति भनेको यो संविधान आउनुभन्दा पहिलेदेखि नै लागू भएको सामुदायिक विद्यालयहरूले मासिक शुल्क नलिने व्यवस्था मात्रै हो । सरकारले सामुदायिक विद्यालयमा ल्याउनुस, तपाईंको बच्चाले निःशुल्क पढन पाउँछ भन्ना । रहर गरेर निजीमा लैजानेलाई कसले छैक्न सक्छ र पनि भन्ना तर के सबै स्वास्थ्यतर्फ आधारभूत स्वास्थ्यसेवा निःशुल्क भनिएको छ तर निःशुल्क सिटामोल करि जनताले प्राप्त गर्दछन् कुनै सरकारले भन्न सक्दैन । अदिल्लो वर्ष यतिले पाएको थिए र यो वर्ष यतिलाई दिइयो भनेर बढेको तथ्यांक प्रस्तुत गर्ने हिम्मत कुनै सरकारसँग छैन । अरू औषधिको त कुरै गर्नु परेन । आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाबाट कसैलाई बञ्चित गरिने छैन भनिएको छ तर विनापैसा कुन अस्पताल पुगेर आकस्मिक सेवा लिन सकिन्छ ? सरकारमा रहेका कसैले देखाउन सक्छ ? टिकट काट्नेदेखि लिएर सबै जाँचमा पैसा नभई प्रक्रिया नै अघि बढ्दैन । सबै नागरिकको समान हक्क हुनेछ भनिएको छ तर सरकारी

बालबालिकालाई धान्त सक्ने सामुदायिक विद्यालयहरू नेपालमा छन् त ? अझै पनि दुई तीन घण्टाको बाटो हिँडेर, पुल नभएका खोला तरेर, भीरको बाटो ससाना बालबालिकाहरू विद्यालय जानुपर्ने बाध्यताको अन्त्य हुन सकेको छैन ।

अस्पतालहरूमै साधारण, क्याबिन, भिआइपी, भिभिआइपी जस्ता कथहरू स्थापना गरिएको छ । प्राप्त हुने सेवा र सुविधा अनुसार सरकारी अस्पतालहरूले नै कोठा अनुसारका पैसा तोकेका छन् । सरकारी अस्पतालमै

राज्यको निर्देशक सिद्धान्तमा निजी विद्यालयहरूलाई क्रमशः सेवामूलकतर्फ लैजाने कुरा गरिएको छ । उच्चविद्यालयसम्मै निःशुल्क बनाउने लक्ष्य छ । शिक्षाक्षेत्रका यस्ता कुराहरूका के कति योजना पूरा भए ? आजसम्म कति निजी विद्यालयहरूलाई सेवामूलक बनाइए ? अबका कति वर्षमा देशमा निजी विद्यालयहरूको मुख्य बालबालिकाले बाध्यतावश देख्न पर्दैन ? प्रधानमन्त्रीहरूका सम्बोधन र सफलताका पुस्तिकाहरूमा यी कुराहरूको प्रगति विवरण देख्न कहिले पाइन्छ ? मात्र कल्पनाका जहाजहरूले भरिएका आडम्बरपूर्ण शब्द सञ्जालहरूले नागरिकमा सन्तुष्टि बढाउने प्रयास कसरी सम्भव होला र ? विद्यालय नभएका कतिवटा गाउँहरूमा सरकारले नयाँ विद्यालयहरू खोल्यो ? शिक्षक दरबन्दी नपुगेका कति विद्यालयमा दरबन्दी पठाएर शिक्षक आपूर्ति गर्ने काम भयो ? एउटै कोठामा दुई तीनवटा कक्षा सञ्चालन गरिएका विद्यालयहरूमा कक्षा कोठा थप गर्ने काम कति भए ? कक्षामा नपढाइ राजनीति गर्न हिँडेका कति शिक्षकहरू कारबाहीको दायरामा परे ? विद्यालयको गुणस्तर सुधारमा के कति प्रगति भयो ? जस्ता कुराहरू सरकारका उपलब्धिमा पढ्न पाइदैन । दिनहुँ समाचारमा फलानो मन्त्री फलानो देशको भ्रमणमा गएजस्ता समाचार सुनेर जनता सन्तुष्ट हुँदैनन् भनेन्मा सरकार विश्वस्त हुनै पर्दछ । सरकार आफ्नो चाहनाको मुख्यसचिव बनाउन पुरानाको कार्यकाल बाँकी छौंदै उसलाई हुँदै नभएको पद सिर्जना गरेर मन्त्रीसहको नियुक्ति यस्तो छ भने निजी अस्पतालहरूबाट समान सेवा पाउने त अपेक्षा नै गर्नु पर्दैन । सबै नागरिकले समान सुविधा पाउने र उस्तै बेडमा बस्नुपर्न व्यवस्था गर्न सक्छ त सरकारले ? समाजवादको लक्ष्य त सबै समान हुनेतर्फ उन्मुख भएमा मात्रै न पूरा हुने होला नि ? यसैमा पनि निजी अस्पतालहरूले राख्न सकेका एमआरआई मेसिन, सिटी स्क्यान मेसिन जस्ता उपकरण सरकारी अस्पतालहरूमा छैन भन्ने सुनिन्द्य । कतिपय उपकरण त वीर, त्रिवि शिक्षण जस्ता ठूला अस्पतालहरूमा नभएर बिरामी बाध्यतावश निजी अस्पताल धाउन बाध्य छन् । निजी अस्पतालहरूले किन्न सक्ने उपकरणहरू के सरकारले किन्नै सक्दैन ? कतिपय अस्पतालमा चाहिँ उपकरणहरू ल्याएर पनि प्रयोगविहीन बनाई दशकौ थन्क्याएर राखेका समाचारहरू आइरहन्छन् । यस्ता थपै उदाहरण छन् । निरोगी र शिक्षित नागरिकले मात्रै राष्ट्रिको अपेक्षा पूरा गर्न सक्दछन् । शिक्षा प्राप्त गर्न र औषधोपचारकै लागि नागरिक पिल्सिन पन्यो भन्ने त्यो देशले नागरिकबाट पाउने पूर्ण सेवा पाउनै सक्दैन । शिक्षाक्षेत्र र स्वास्थ्यसेवामा सुधार हुनुपर्ने कुराहरू माथि उल्लेख गरेभन्दा पनि अन्य धेरै छन् । यस्ता कुराहरूमा सरकारले के कति प्रगति गरेको छ, त्यसको श्वेतपत्र जारी गर्न सकेमात्रै सरकारको उपलब्धि देखिन्छ । गरिब देशमा एकैपटक समस्या समाधान हुन्छ भन्ने होइन तर कति फड्को अगाडि बढ्यो भन्ने चाहिँ मूल प्रश्न हो । -इहिमालय टाइम्स डटकम

कुसुम सहकारीको दोस्रो साधारण सभा

पाल्पा, पुस २२/पाल्पाको तानसेनमा प्रधानकार्यालय रहेको कुसुम बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाले दोस्रो साधारण सभा गरेको छ। सहकारीले तानसेनमा एक समारोहकाविच साधारण सभा गरेको हो।

सभाको प्रतिनिधिसभा सदस्य ठाकुर गैरेले उदघाटन गरेका हुन्। उदघाटन गर्ने प्रमुख अतिथि गैरेले देशको आर्थिक समृद्धिमा सहकारीको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको बताए। उनले कुसुम सहकारीले छोटो समयमा आर्थिक समृद्धिको दिशामा आफुलाई आगाडि बढाएकोमा खुरी व्यक्त गरे। लुम्बिनी प्रदेशका सांसद खेमबहादुर

सारले कृषि पर्यटनमा लगानी गर्न सहकारीलाई आग्रह गरे। उनले मुलुकको अर्थतन्त्रलाई नयाँ उचाइमा पुऱ्याउन नयाँ विचार, सिद्धान्त र विधि सिर्जना गर्न आवश्यक रहेकोमा समेत जोड दिए। जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था पाल्पाका अध्यक्ष जगदीश भट्टराईले उत्पादमूलक क्षेत्रमा लगानी गर्न सहकारीलाई आग्रह गरे। कार्यक्रममा संविधान सभा सदस्य लीला सोमै, जिल्ला समन्वय समिति पाल्पाका प्रमुख टंकनाथ खनाल लगायतले सहकारीको सफलताको शुभकामना व्यक्त गरे। संस्थाका अध्यक्ष सुरेश ढाकाले पाल्पा, गुल्मी र बुटवललाई केन्द्रीत गरी शेयर

सदस्यहरुको जीवनस्तर उकास्न उनीहरूलाई कृषि जस्ता आयआर्जनका कार्यक्रमहरूसँग जोडिएको बताए। सहकारीले पाल्पामा कृषिकर्म, होमस्टे, मिट मार्ट सञ्चालन गर्ने आएको छ। यसै उसले गुल्मीमा कृषि उपज संकलन केन्द्र र बुटवलमा बहुउद्देश्यीय मार्ट र एकिकृत वस्ती निर्माणका क्षेत्रमा काम गरेको छ। संस्थाका लेखा संयोजक रामप्रसाद ढाकाले लेखा प्रतिवेदन पेश गरेका थिए। अध्यक्ष सुरेश ढाकालको अध्यक्षता, सहसचिव विनोद ढाकालको स्वागत, शिक्षा समितिका सहसंयोजक हिरा आचार्यको सञ्चालनमा कार्यक्रम भएको थियो।

तम्धासमा निःशुल्क स्तन क्यान्सर जाँच

तेजेन्द्र श्रेष्ठ

गुल्मी, पुस २२/आर्थिक अभावमा रोगको पहिचानसमेत गर्न नपाएका असहाय गरिब विपन्न परिवारलाई लक्षित गरी गुल्मीको तम्धासमा स्वास्थ्य शिविरमार्फत निःशुल्क स्तन क्यान्सर जाँच र सचेतना कार्यक्रम गरिएको छ। रोटरी क्लब अफ रेसुझा गुल्मीको आयोजना र डिल्लीमाया मेमोरियल ब्रेस्ट क्यान्सर फाउन्डेशनको सहकार्यमा निःशुल्क स्तन क्यान्सर जाँच र सचेतना कार्यक्रम गरिएको हो।

आर्थिक अभाव र अज्ञानताका कारण उपचारको पहुँच भन्दा बहिर रहेका नागरिकहरुका लागि उपचार सेवाको पहुँचमा ल्याइने उद्देश्यले शिविर आयोजना गरिएको क्लबका अध्यक्ष हरिकुमार श्रेष्ठले शितलपाटीलाई जानकारी दिए। शिविरको रेसुझा नगरपालिकाका उपप्रमुख अमृतादेवी कुंवरले उदघाटन गरेकी हुन्। शिविरको उदघाटन गर्दै उपप्रमुख कुंवरले रोटरी क्लब र फाउन्डेशनले निःशुल्क शिविर सञ्चालनमा गरेरी उपरीक्षक नवीन किशोर प्रधान, शार्दुल संग्राम गुल्मीका गुल्मपती अशोक कार्की, सशस्त्र प्रहरी प्रमुख सञ्चीव कार्की, सञ्चालनमा कार्यक्रम भएको थियो।

समेत गर्न नसकेका नागरिकका लागि शिविर महत्वपूर्ण रहेको धारणा व्यक्त गरिन्। उपप्रमुख कुंवरले सरकारले गर्नु पर्ने काम क्लब र फाउन्डेशनले गरेकोमा धन्यवाद व्यक्त गर्दै आगामी दिनमा यस्ता कार्यक्रममा स्थानीय सरकरको समेत सहयोग रहने बताइन्।

कार्यक्रममा निर्मित प्रमुख जिल्ला अधिकारी हरिप्रसाद गैरे, प्रहरी उपरीक्षक नवीन किशोर प्रधान, शार्दुल संग्राम गुल्मीका गुल्मपती अशोक कार्की, सशस्त्र प्रहरी प्रमुख सञ्चीव कार्की,

पाल्पा जेसीजको अध्यक्षमा...

...उनले भने, 'अब जेसीजले फरक ढंगबाट रचनात्मक शैली अपनाएर अगाडि बढ्दूको विकल्प छैन।' कार्यक्रममा तानसेन नगरपालिकाका नगर प्रमुख सन्तोषलाल श्रेष्ठ, नेपाल जेसीजका वर्ष २०२४ का राष्ट्रिय

उपाध्यक्ष गणेश सापकोटा, जेसीज पाल्पाका संस्थापक अध्यक्ष छत्राज शाक्य, पाल्पा उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष तथा जेसीज वर्ष २०१२ का राष्ट्रिय उपाध्यक्ष शैलेन्द्र भट्टराई लगायतले समाज र राष्ट्रको विकासका

लागि युवाहरु एक भएर अगाडि बढ्न नयाँ नेतृत्वलाई आग्रह गरे।

नव नियुक्त अध्यक्ष अर्जुन कार्कीको धन्यवाद, महासचिव विजय कार्कीको सञ्चालनमा कार्यक्रम भएको थियो।

खेलकुद समाचार

दिपेशलाई बीएमडब्ल्यू कन्सल्टेन्सीको प्रायोजन

काठमाडौं, पुस २२/नेपाली यु-१९ टिमका स्पिन अलराउन्डर दिपेश कैंडेलाई बीएमडब्ल्यू एजुकेशन कन्सल्टेन्सीले प्रायोजन गरेको छ। अस्ट्रेलियाको तास्मानियामा रहेको यस कन्सल्टेन्सीले १ वर्षसम्मको लागि दिपेशलाई ब्याट र ग्लोबस्प्रेस प्रायोजन गरेको हो।

कन्सल्टेन्सीले उनलाई भविष्यमा ब्रान्ड एम्बेस्डरको रूपमा समेत सम्झौता गर्ने योजना सहित उनलाई ब्याट र ग्लोबस्प्रेस प्रायोजन गरेको छ। उनले टिममा गर्दै आएको प्रदर्शनका अधारमा उनलाई कन्सल्टेन्सीले प्रायोजन गरेको हो। दिपेशलाई कन्सल्टेन्सीले उनलाई प्रायोजन गरेको कारण गर्दै आएको बताए।

उद्देश्यले कन्सल्टेन्सीले उनलाई प्रायोजन गरेको कन्सल्टेन्सीका एडिमन अफिसर मनिरत्न कुमार शाहले बताएका हुन्। 'हामीले उनलाई खेलमा लाग्न प्रोत्साहन र सहज होस् भन्ने हेतुले उनलाई १ वर्षको लागि ब्याट र ग्लोबस्प्रेस प्रायोजन गरेका हो। हामीले भविष्यमा उनलाई ब्रान्ड एम्बेस्डर बनाउने योजना समेत राखेका छौं।' दिपेश यु-१९ विश्वकपका लागि टिमसँग दक्षिण अफ्रिकामा छन्।

वर्गिकृत डिस्ले

१५५ साइजमा मात्र

**वर्गिकृत
डिस्प्लेमा
विज्ञापन
दिनुहोस्
व्यवसाय
बढाउनुहोस्**

सम्पर्क: ०७५-५२०६०९

अर्थ/कर्पोरेट समाचार

मुत्तिनाथ सहकारीको दशौं साधारण सभा

पाल्पा, पुस २२/मुत्तिनाथ कृषि बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लिमिटेड पाल्पाले १० औं वार्षिक साधारण सभा गरेको छ। साधारणसभाको पाल्पा उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष एवं संस्थाका शेयर सदस्य शैलेन्द्र भट्टराई उदघाटन गरेका हुन्।

सभाको उदघाटन गर्दै अध्यक्ष भट्टराईले सहकारी भनेकै एक आपसमा सहकार्य गरेर राम गर्ने एक जनमैत्री अभियान भएको बताए। मुत्तिनाथ कृषि सहकारीले आगामी दिनमा कृषि क्षेत्रलाई बहुउद्देश्यीय समितिले गरेका काम, उद्योग विवरणसम्मिलित तथा व्यापारमा सापेक्षालाई कार्यसम्पादन गर्ने एक आपसमा सापेक्षालाई कार्यसमिति ले नियम हालको सहकारीको अवस्था बारे चर्चा गरेका थिए।

कार्यक्रममा सल्लाहकारहरु प्रमुख विषयवस्तु बनाएर काम गर्नुपर्नेमा जोड दिए। सभामा संस्थाका अध्यक्ष देव पच्छैयाले वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दै शेयर र सदस्यहरुको रकमलाई कृतौ पनि तरिकावाट जोखिम नहुने गरी संस्थाले काम गर्दै आएको बताए। कार्यसमिती, ऋण उद्योगहरुको रकमलाई ब्याट र ग्लोबस्प्रेस प्रायोजन गरेको हो। दिपेशलाई ब्याट र ग्लोबस्प्रेस प्रायोजन गरेको हो।

उद्योगहरुले कन्सल्टेन्सीले उनलाई प्रायोजन गरेको कन्सल्टेन्सीका एडिमन अफिसर मनिरत्न कुमार शाहले बताएका हुन्। 'हामीले उनलाई खेलमा लाग्न प्रोत्साहन र सहज होस् भन्ने हेतुले उनलाई ब्रान्ड एम्बेस्डर बनाउने योजना समेत राखेका छौं।'

दिपेश यु-१९ विश्वकपका लागि टिमसँग दक्षिण अफ्रिकामा छन्।

मनको आवाज.....

'नाम पनि यूनिक, कम पनि यूनिक'

यूनिक एफ.एम. ५४९ मेगाहर्ज

विज्ञापनको लागि सम्पर्क :
यूनिक शोसियल कम्यूनिकेशन
प्रा.लि.

तानसेन, पाल्पा

०१५-५३९४६४, ५३९४६६

E-mail

news.uniquefm@gmail.com

www.uniquefm942.com

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shittalpati.com क्लिक गर्नुहोस्।

ज्ञानवेतना
शितलपाटी
www.shittalpati.com

